

• ج 19- موضوع: چهره حقیقی انسان در کجاها مکشوف می شود.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله و الصلاة والسلام على رسول الله و على آله آل الله و لعنة الله على اعدائهم اعداء الله الى يوم لقاء الله اللهم كن لوليک الحجة بن الحسن صلواتک علیه و على آبائه في هذه الساعة و في كل ساعة وليا و حافظا و قائدا و ناصرا و دليلا و عينا حتی تسکنه ارضک طوعا و تمتعه فيها طویلا.

هدیه به پیشگاه با عظمتش و تعجیل در ظهورش و سلامتی وجود عزیزش از هر گزندی و این که انشاءالله خداوند ما را از بهترین یاوران و سربازانش قرار دهد صلواتی را ختم کنید.

مطابق روزهای گذشته یاد می کنیم از گذشتگان و شهیدان و عزیزانی که جدیداً از بین ما رفتند؛ پدران ما و مادران و اجداد ما و کسانی که دین خدا را حفظ کردند و به ما رساندند ما هم اظهار ادب می کنیم و انشاءالله که روحشان شاد شود به برکت صلوات بر محمد و آل محمد.

• احکام

سوالی شده بود که ما گاهی حق را ضایع کردیم یا در اداره بودیم چیزی دستمان بوده و کم و زیاد شده و کسی طلبمان داشته و کوتاهی شده اصل پرداختش را شک ندارند سوال این است که آیا باید همان مبلغ پرداخت شود یا زیاده را پرداخت شود؟ و اگر زیاده را پرداخت شود آیا ربا نیست؟ نزول نیست؟

جواب این مساله روشن است اولاً توجه داشته باشید انسان به هر شکلی که میتواند حقوق مالی دیگران یا بیت المال را باید بپردازد اگر شخصی است باید به شخص واگرمرده باید به ورثه اش برساند. نیازی به بیان اصل مساله نیست شاید اصلاً گفتنش باعث آبروریزی باشد. مایه سوال است که برای برخی ها حرج است و سخت است مثلاً شماره حسابی را باید به دست آورد و آن را پرداخت. اگر یک نهادی بوده که آن جا خدمت می کرده مثلاً اگر مدرسه است ببیند مدرسه چه نیاز دارد داوطلبانه آن را بپردازد. تمام تلاش یک انسان نمی گویم مسلمان تکلیف مسلمانی نیست تکلیف انسانی است تلاش انسان باید این باشد که اگر حق دیگران برعهده اش دارند بپردازد. شاید گفته شود که ما شخص را نمیتوانیم پیدا کنیم اجازه ای که فقها و علما می دهند معمولاً اجازه میدهند شما به فقیری کمک کنید انشا الله که خداوند جای آن طلب بنده خدا قبول می کند موضوع بعدی مبلغ آن است با وضعیتی که در کشور ما هست و وضعیتی غیر طبیعی است گاه تورم غیر طبیعی است مثل بسیاری از کشورها که بحث تورم را حل کردند و قابل اعتنا نیست اگر این طور باشد همان مبلغ کافی است اما در کشوری متأسفانه با اقتصاد غیر علمی با تورم زیاد آن مبلغ اسمی کافی نیست و ما حتی در قرض هم به مقداری که متناسب با تورم موجود شخصی که داین هست میتواند طلب دین کند از مدیون.

فرض کنید کسی پولی از مدرسه نزدش بوده و حالا ده سال گذشته است؛ بخواهد همان مبلغ را به همان اندازه بپردازد ذمه اش آزاد نمیشود. هستند کسانی که مبلغ روز را می توانند اعلام کنند و شخص باتوجه به تورم روز آن را بپردازد.

در وقتی که تورم است بحث نزول مطرح نیست و تا وقتی تورم در کشور ما هست نباید کسی از اضافه ای که میپردازد عنوان نزول را روی آن بگذارد مگر این که روی یک مبلغی هر دو نفر با هم مصالحه کنند.

به هر حال به مقدار کفایت که داده شود، کفایت می کند. چه او بگوید من راضی هستم چه بگوید نیستم.

احکام و شریعت مطهر اسلام را احترام بگذاریم . انشاءالله که خداوند توفیقش را به همه ما عنایت فرماید به برکت صلوات بر محمد و آل محمد.

من با عنوان درسهایی از عاشورا و این عنوان که واقعه عاشورا دانشگاه پردرسی است بحث را ادامه دادم اگر فرصت بود بحث را ادامه میدهم اگر هم نشد مقداری را امشب و مقداری را فردا شب عرض می کنم

مطلبی را دیشب عرض کردم و گفتم حادثه عاشورا یکدرس مهمی به بشریت داد و نمی گویم به ما مسلمانان فقط بلکه درسی برای همیشه تاریخ و برای همه . و آن این بود که گاهی وقتها یک شهر یا یک کشور واقعا خود را نشناخته است . آیا واقعا می شود مردم یک کشور مردم یک شهر مردم یک قاره ، آیا امکان دارد خود را و قدرت ایمان خود را نشناسد؟ یا شجاعت خود را نشناسد؟ من عقیده ام این است که کوفه زمان امام حسین خود را نشناخته بود. فکر می کرد که میتواند پشت سر امام حسین باشد اما اشتباه می کرد. یا این که این ظرفیت را دارد که امامش امام حسین باشد اما اشتباه میکرد.

این نگاه فایده اش این است که ما نمیگوییم مردم کوفه مردمی غدار و مکار و دشمن اهل بیت بودند.

در واقع مردم کوفه خود را نشناخته بودند و فکر میکردند امام حسین علیه السلام تشریف بیاورند میتوانند پشت سر امام باشند. وقتی پای تهدید شام به میان آمد و از طرفی وعده های رنگارنگ عبیدالله آمد؛ خود را باختند و جامعه کوفه هم به این شکل نبود که هر کسی خودش تصمیم بگیرد. یعنی اگر مثلاً عمر بن سعد تصمیم می گرفت چند هزار نفر دنبال عمر سعد بودند اگر عمر تصمیمی میگرفت تیمی که عمر سردهشته او بودند رهرو او میشدند و در واقع یک نفر بجای چند هزار نفر تصمیم می گرفت و به عبارتی تصمیم او ، تصمیم همه بود. یک نظام قبیله ای و یک نظام عشیره ای بودند پای وعده ها که به میان آمد لغزش پشت لغزش اتفاق افتاد.

مطلبی را که میخواهم عرض کنم این است که گاه یک انسان خود را نشناخته است ؛ گاهی یک عالم خود را نشناخته است یا یک استاد دانشگاه یک فرهیخته یک تحصیل کرده یک نمازگزار عادی یا یک خانم یا یک آقا خود را نشناخته است. گاهی یک انسان بیشترین دروغ را به خودش می گوید. گوینده شخص و مخاطب خود شخص و دروغ را انسان بیشترین مقدار را به خود می گوید انسانی که فکر می کند درست دارد حرکت می کند یا یک انسان مومنی است اما در بزنگاهها می لرزد و می لغزد و کم می آورد این انسان دائم دارد به خود دروغ می گوید. یک جاهایی مشخص می شود که انسان نسبت به خود دروغ میگفته یا نه..

یک عنصر پلشت در واقعه کربلا شمر است بسیاری از افراد وقتی می خواهند بگویند میگویند اوائل کار چنان و چنین بود ولی عاقبت این طور شد و از سربازی در کنار امام علی علیه السلام در جنگ صفین تبدیل شد به یک جنایتکار در واقعه کربلا

من نکته ای را می خواهم مطرح کنم و آن این که شمر وقتی هم که در صفین بود شمر بود منتهای زمینه جنایت نداشت آن جایی که می بایست خودش را نشان دهد، پای دنیای بزرگ در میان آمد، خود را نشان داد یعنی با این نگاهی که من دارم به شما عرض میکنم این ها زمینه پلیدی را نداشتند. البته این بحث قابل دنبال کردن است اما نکته ای که هست اینکه زمینه ها انسان ها را عوض می کنند کما این که عبیدالله قول ملک ری را به عمر سعد داد و گفت اگر قبول کنی ریاست ملک ری را به تو می دهم. و ظاهراً این ملک ری صرفاً همین شهر ری نبوده و تا شهر تبریز هم ادامه داشته است.

بعد عبیدالله به عمر سعد گفت اگر تو قبول نکنی من همه این وعده ها را به شمر میدهم و شمر هم از این داستان خبر دارد. یعنی این احتمال را میدهد شمر که عمر سعد قبول نکند و ریاست و ولایت و استانداری ولایت ری به شمر برسد این جاست که شمر خود را نشان داد و آمد به طرف عبیدالله و کرد آن چه کرد و چهره خود را در تاریخ سیاه کرد.

## • بزنگاههای آشکارکننده چهره حقیقی انسان

درچند جا ، انسان خود را نشان میدهد

1. در وقت غضب ؛ امام علی فرمودند : مام علی علیه السلام:

يُسَّ الْقَرِينُ الْغَضَبُ يُبْدِي الْمَغَائِبَ وَيُذْنِي الشَّرَّ وَيُبَاعِدُ الْخَيْرَ

خشم هم نشین بسیار بدی است: عیب ها را آشکار، بدی ها را نزدیک و خوبی ها را دور می کند.

تصنیف غررالحکم و دررالکلم ص 302 ، ح 6893

وقت شادی که معیار نیست وقت غضب اگر رعایت موازین را کرد ، آن مهم است

امام علی فرمودند بد همراهی است آن موقع که انسان از حالت عادی خارج می شود.

اختلاف بین افراد است یا اختلاف مالی پیش آمده و ... این جاست که انسان باید خود را نشان دهد و خود را بشناسد.

2. مورد دوم که انسان خود را نشان میدهد در وقت قدرت است؛ آن وقتی که هیچ ندارد صبح سرکار می رود و پول حلالی به

دست می آورد و شب مصرف می کند اگر فردا صبح نرود ندارد اما اگر رسید به قدرت؛

عنه علیه السلام : يَنْبَغِي لِلْعَاقِلِ أَنْ يَحْتَرِسَ مِنْ سُكْرِ الْمَالِ ، وَ سُكْرِ الْقُدْرَةِ ، وَ سُكْرِ الْعِلْمِ ، وَ سُكْرِ الْمَدْحِ ، وَ سُكْرِ الشَّبَابِ ، فَإِنَّ لِكُلِّ ذَلِكَ رِيَا حَبِيثَةً تَسْلُبُ الْعَقْلَ وَ تَسْتَخِفُّ الْوَقَارَ.

امام علی علیه السلام : سزاوار است که خردمند از مستی ثروت و مستی قدرت و مستی دانش و مستی ستایش و مستی جوانی پرهیز کند ؛ زیرا هر يك از این مستیها بادهای پلیدی دارد که عقل را می رباید و وقار را از بین می برد.

فقط شراب و آبنجو مست کننده نیست فلان کپسول و..مست کننده نیست از این ها بالاتر اگر کنارش قدرت مستی میآورد و در وقت قدرت طرف و یا خیلیها خود را نشان میدهند.

من یک کار جالب یادم است یک موقعی انجام داده ام افرادی را انتخاب کردم نحوه حرف زدن اینها قبل قدرت و بعد قدرت را جمع آوری کردم . برخی ها وقتی مبارز بودند وقتی یک چریک بودند یک جور حرف زدند و وقتی به قدرت رسیدند آرام آرام خود را نشان دادند به تعبیر امام علی مستی قدرت ؛ اما انسان های بزرگ و انسان های سترگ و ستر آنها هیچ وقت لحن شان عوض نمی شود تازه هر چه قدرتشان افزوده شود تواضعشان هم بیشتر می شود چقدر حادثه کربلا زیباست به من و شما گفت بشر؛ شیعه باطن خود را بشناس.

.....

ذکر مصیبت :

شب تاسوعاست؛ دو نفر را امام خود، با دستان مبارک خود دفن کردند؛ یکی علی اصغر و دیگری حضرت ابوالفضل العباس  
عليهما السلام

سلامی به اباعبدالله الحسین بدهیم

السلام عليك يا ابا عبدالله و على الارواح التي حلت بفنائك عليك مني سلام الله ابدًا ما بقيت و بقي الليل و النهار و لا  
جعله الله آخر العهد مني لزيارتكم السلام على الحسين و على علي بن الحسين و على اولاد الحسين و على اصحاب الحسين  
و على الائمة المعصومين و رحمة الله و بركاته .